

POČETNA

MEDIJI

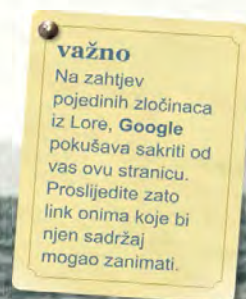
O PROJEKTU

DODACI

DK

KONTAKT

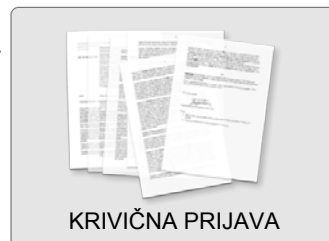
dalmatinski komitet za ljudska prava split

Državno odvjetništvo RH i ratni zločini / primjer iz logora Lora

UVOD

Od početka travnja do sredine kolovoza 1992. u ćelijama, kancelarijama, na dvorištu i hodnicima logora Lora u Splitu, skoro svakodnevno se - zajedno s osuđenim i neosuđenim ratnim zločincima - na logorašima izvivljavala i supruga zapovjednika Lore, vojna policajka Tanja Duić, danas Belobrajdić. Osim uobičajenih metoda mučenja prakticirala je i neke svoje: skinula bi zatočenike do gola, a onda ih vulgarno vrijeđala i pendrečila po penisima. U najmanje par navrata žrtve perverzno nasilja bile su i neke zarobljene djevojčice. Dok su bili izloženi drugim oblicima torture, nerijetko je pored zarobljenika gađala iz pištolja. Običavala je osobno započeti mučenja tako što bi joj stražari otključavali ćelije, a ona birala koga će izvesti i tući. U zatvor je dovodila i uniformirane žene, vojnike izvana te civile, tada bi tukli svi zajedno.

KRIVIČNA PRIJAVA

Jedna od žrtava torture policajke Belobrajdić počinila je samoubojstvo. Odlučili smo zadržati i taj video iskaz među ostalima na ovoj stranici.

Sve opisano postaje još odvratnije kada se zna da su žrtve nerijetko bile iz bloka C. Logoraši iz tog zloglasnog bloka često nisu bili evidentirani, moglo ih se slobodno i [ubiti](#). Bili su polomljeniji i izubijaniji od drugih, malaksali, izgledniji, polusvjesni. Neki su i po pet dana bili bez hrane, uskraćivani su im i voda i san. Niti za te ljudske kosture koji su - zbog iscrpljenosti, ozljeda ili bolesti - jedva stajali na nogama, ta nije imala milosti. Po njima bi dolazila iza ponoći, obično s kakvim vojnikom. U posebnoj ćeliji istog bloka bi ih svezali, poklekli svijenih leđa na pod ili istegli uza zid, da ih ona može iz sve snage tući po otkrivenim bubrezima, palicom ili čvrstim gumenim crijevom, dok se ne onesvijeste. Ili

počnu [mokriti krv](#). Niz zatočenika upamtio je štikle sa čeličnim vrhom, kojima ih je udarala da im probije kožu. Ljudima je narušila ili uništila psihičko i fizičko zdravlje.

Jedna žrtava njenog izvivljanja počinila je samoubojstvo.

Ovaj tekst zapravo je prepričani uvod krivične prijave Dalmatinskog komiteta i temelji se isključivo na iskazima zatočenika, koje donosimo ovdje u skraćenom, video obliku.

SVJEDOCI KOJIH SE TUŽILAŠTVO PLAŠI

1 NOVICA POPOVAC

Došla je u našu ćeliju u pratnji policajaca i ubacila suzavac.

2 DAMJAN TRIPKOVIĆ

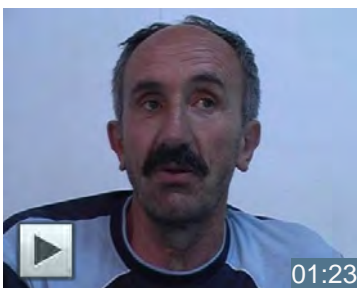
...i penise palicom udarala, spajala zatvorenike na struju... žicu na penis, drugu na uho... izivljavala se.

3 GAVRILO TRIPKOVIĆ

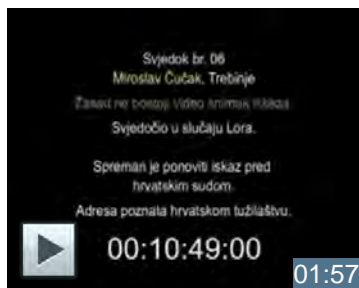
Dovela je 4, 5 curica, mršave, iscrpljene. I pita, doslovno: *Bili mi njih...* nikako drukčije, nego kaže *jebavali?* Ne pada mi na pamet, to su nekakva djeca, ali što god da rečeš, ona i policajci nemilice te premlate.

4 MILORAD ORO

Došla je u ćeliju i pita bili htio ja... odnose s njom. Rekao sam da nebi, ona me ošamariła, zbog čega ne bi, zar su bolje vaše Srkinje, četnikinje?

5 BORISLAV HAMOVIĆ

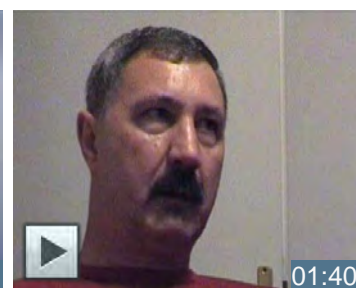
Ajde, ti mi se najbolje sviđaš, ti izađi, ovoga neću, tako je birala žrtve koje će vani ona i njeno društvo tući. Pita *bi li ti mene,* ili *zašto ne bi,* a sljeduje ti degenek šta god odgovoriš.

6 MIROSLAV ČUČAK

Još su dvije ženske dolazile s njom i čekale dok bi ona po ćelijama birala koga će taj dan izvesti na dvorište i tući.

7 MIRKO BJELICA

Vodila bi nas u praznu ćeliju i tjerala da kleknemo i savijemo glavu što bliže podu. Palicom bi tukla po leđima i po bubrezima. Ili stani uza zid, kao ono beri grožđe, i na prste gore. Pa udri.

8 MILAN MIČIĆ

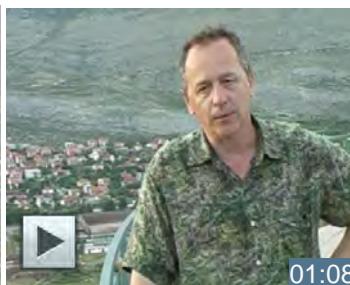
Jednom dok me njen muž mrcvario strujom, došla je u bijeloj uniformi medicinske sestre. Imao sam elektrode na ušima, a ona me udarala šakama i šamarala, tako da mi je raskrvarila uši.

9 MIRKO BABIĆ

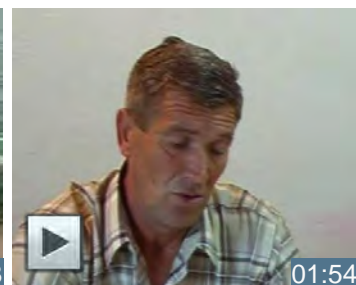
Hlače nam naredi da bacimo na žicu oko zatvorskog dvorišta i dok goli skačemo da ih dohvatimo, čuvari nas obaraju vodom iz vatrogasnih šmrkova, a Tanja gađa komadima drva i opeke, goni nas da trčeci nosimo jedni druge, gađa iz pištolja među nas...

10 LJUBIŠA GERUN

Često je dolazila s nekim muškarcem i odvodila nas u posebnu ćeliju. Tamo je najviše tukla palicom. Morali bi dići ruke da nas može tući po bubrezima, leđima i nogama.

11 SLOBODAN ČAUŠIĆ

Svi su zazirali od nje i čini mi se čak i stražari da su zazirali. Sjećam se njenog izgleda, a odlično se sjećam i da je u našu ćeliju ubacila suzavac.

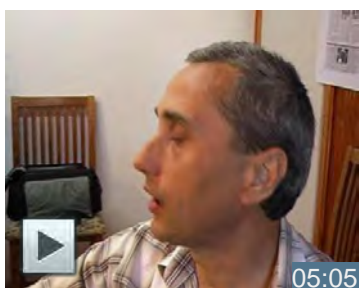
12 RADOŠ ČOROVIĆ

Pita mene *Čedo, 'oš pičke?* Što ću odgovoriti, ne znam. Pita drugog, trećeg... Svi šutimo. *Skidaj se! Mi skinuli samo pantale... Skidaj sve! Sve! Sve skidaj!* Skinuli sve. *Što li je to? To kurac? Ti da moš pičke?* Pa po nama *degenecima.*

13 VESO DERETIĆ

U ćeliji gdje me odvodila sa **Zvonimirom Giljanovićem**, po rukama me tukla, odvalila mi dio prsta uz nokat, gasila mi cigarete po rukama. Još se vide ožiljci. I onda se moram sklopčati kao pas na koljena i na ruke, a ona uzme pendrek i bije po bubrezima...

14 VUKAN KOVAČ

Naredili su da stanemo licem prema zidu. On je rekao njoj *Sad ih pobij!*, čulo se kako repetira pištolj. Bum! jednom, drugi put, treći... krhotine od metaka ili betona zabijaju se u kožu. Kad sam se okrenuo, vide oni da curi krv iz usana. Pita *Što je bilo?*...

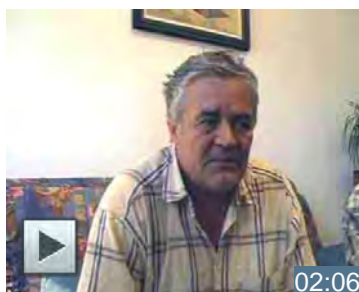
15 VESELIN BOJOVIĆ

Mene nije tukla, ali sam vidio da je tukla Trebinjce. Kada je tukla, bila je s Tomom Duićem, nosila je pendrek, a Tomo bejzbol palicu. Izvodili su ih na hodnik ili na krug i tu ih batinali. Prijetila je *Pobit ćemo vas? Ni jedan živu glavu neće iznijeti?*

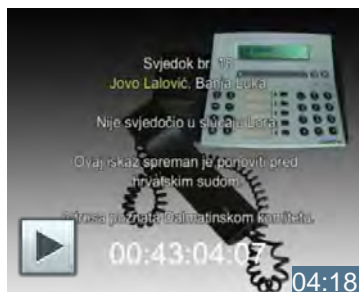
16 SLAVKO ŽARKOVIĆ

Mene nije tukla, ali sam vidio da je tukla Trebinjce. Kada je tukla, bila je s Tomom Duićem, nosila je pendrek, a Tomo bejzbol palicu. Izvodili su ih na hodnik ili na krug i tu ih batinali. Prijetila je *Pobit ćemo vas? Ni jedan živu glavu neće iznijeti?*

17 VLADIMIR ŽARKOVIĆ

Mene nije, ali druge sam gledao da je tukla. Tukla bi pendrekom, palicom i štiklama. Često je dolazila. Na slici iz novina prepoznajem je, to je Tanja. Samo što nije bila ovakva kosa. Prepoznao bih je u svakom slučaju.

18 JOVO LALOVIĆ

Odvodila nas je u posebnu sobu bloka C i tamo tukla, mene najviše štiklom. Traži odštetu jer da ju je duša zabolila. Nju, krvnicu? Ma kakva duša kad je ona svoju cipelu zabadala u ljudsko tijelo.

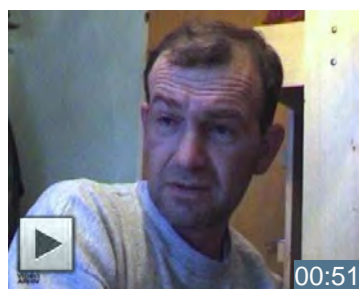
19 MILENKO RATKOVIĆ

Ulazila bi u ćeliju i birala koga će taj dan mučiti. Na krugu bi nas okrenuli prema zidu i gađali iz pištolja pored nas. Ne mogu da shvatim da ona ima takve oči, da priča da je nevinna. To je strašno.

20 MIČKO KOPRIVICA

Naveo Dalmatinskom komitetu da je spreman pred hrvatskim sudom svjedočiti o torturama Tanje Duić.

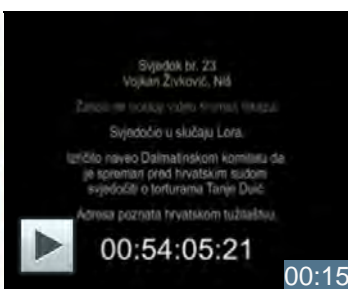
21 GORAN PANTIĆ

Došla je u zatvor od Tome Duića supruga i tražila mene. Hoće da vidi oficira, ovi nisu interesantni ostali. Njih je već pobila koliko. Vezali su me za dvije cijevi od radijatora, a ona je došla i ubi me... išamarala me k'o kretena, bio sam vezan, ubila me ko sliku, pljuvala me..

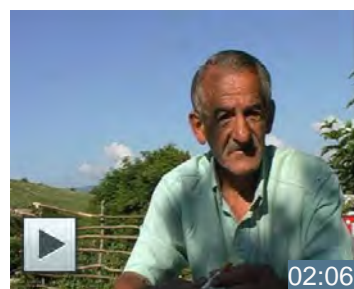
22 HADŽI V. B. AVDALOVIĆ

Bilo nas je pet u ćeliji. Vrijedala nas je i tukla pendrekom, a mene posebno po bubrezima i između nogu. I nama je dovodila neke uplašene i izmučene djevojčice, pa nam nudila tu djecu da i s njima vršimo polni odnos.

23 VOJKAN ŽIVKOVIĆ

Naveo Dalmatinskom komitetu da je spreman pred hrvatskim sudom svjedočiti o torturama Tanje Duić.

24 ISMET OVČINA

Doveden sam u Loru u septembru '92. Nje i supruga joj tamo više nije bilo. Stražari Vrkić i Sulejmanović su mi rekli za nju: *Samo ti njoj palicu daj i ona bi tukla gore nego ikakav čuvar. Nije imala, kažu, osjećaj uopće, tukla bi do besvijesti, uživala je maltretirat, tuč'.*

ULOGA DRŽAVNOG TUŽILAŠTVA

STUDENI 2009.

Tužilaštvo je na Kaznenu prijavu uzvratilo DK-u jednom jedinom rečenicom i to je sve što smo, kao prijavitelji, čuli od njih u punih šest godina.

LIPANJ 2016.

DORH se pokrenuo tek nakon 50 objavljenih članaka i to tako što je "...odbacio kaznenu prijavu (...) protiv osumnjičene." jer "...provedenim izvidima Policijske uprave splitsko - dalmatinske, Sektora kriminalističke policije, Službe općeg kriminaliteta i Županijskog državnog odvjetništva u Splitu nije potvrđeno postojanje osnovane sumnje da je osumnjičena Tanja Belobrajdić počinila kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika."

ODVJETNICI RATNIH ZLOČINACA U DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU RH

1. U okviru *provedenih izvida* nije ispitan, od njih 24, ni jedan jedini zatočenik.
2. Umjesto logoraša ispitan su - kolikogod to bilo teško povjerovati - logorski čuvari koji su i sami učestvovali u mučenjima. Primjerice, jedan je od njih tukao u bloku C zajedno s osumnjičenicom [svjedoka 13. Deretića](#), dok su se ostali kompromitirali procesu Lora 1 [lošim pamćenjem](#) i/ili [lažnim svjedočenjima](#).
3. Ovakvom ishodu zacijelo nije naškodilo ni to što su šefovi DORH-a postupak prepustili [tužiteljici](#) koja je, dok je bila odvjetnica, neuspješno branila jednog od kasnije osuđenih ratnih zločinaca iz Lore, od optužbi upravo ovih svjedoka. Možda bi i tada bila uspješnija da im je, kao ovdje, mogla zabraniti da govore.

RUJAN 2016.

Dalmatinski komitet [nastavit će raditi na slučaju](#), što uključuje i održavanje ove stranice.

16.01.2019. 23h